

مشهد می تواند قطب سینمایی شرق کشور باشد

شکیبا اخمئی راد

چهل وبکمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران که از ۲۷ مهر آغاز به کار کرده است، میزبان هنرمندان بسیاری را داخل و خارج کشور است. امسال خراسان رضوی و مشهد هم دارای چندین نماینده در بخش های مختلف این رویداد هستند که انتظار می رود برخی از آن ها در اختتامیه خوش بدرخشند و جوایزی را از آن خود کنند. فیلم های «تفنگ چخوف» به کارگردانی سیدعباس حسینی، «سر» ساخته علیرضا رضایی، «هلیوس» به کارگردانی مجید صداقت برجی و سارا طالبیان، «رب زنبور عسل» از سیدمهدی حسینی، «پیام» ساخته سعید ملتجی و «خانه ماه» به کارگردانی حمیدرضا مقصودی به بخش فیلم کوتاه داستانی راه پیدا کرده اند. همچنین در بخش کتاب و سینما، دو اثر به نام های «پای پرواز» ساخته روح... جلالی طلب و «پاییز آمد» به کارگردانی سجاد انتظاری از مشهد به نمایش درخواهند آمد. فیلم های «نرموک» به کارگردانی غزل ذوقی نیا، «آخرین خداحافظی، ساخته احسان صیوری»، «میکرواگرانیسم» به کارگردانی علی اعتقادی و محمداعتقادی، نیز به ترتیب در بخش های استعداد درخشان، مستند و تجربی حضور دارند. همچنین در بخش شاخه زیتون، فیلم های «یک، دو، سه»، به کارگردانی امیرحسن کشمیری، «پیام» ساخته سعید ملتجی و «عاتقه» به کارگردانی مسعود دهنوی با دیگر آثار به رقابت می پردازند. ما هم زمان با آغاز برگزاری چهل وبکمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران با سه نفر از راه یافتگان مشهدی این رویداد گفت وگو کرده ایم که حاصل آن پیش روی شماست.

- «نرموک»: فیلمی کلاما مستقل

غزل ذوقی نیا با فیلم کوتاه «نرموک» اولین اثرش به عنوان کارگردان محسوب می شود، در بخش استعداد های درخشان چهل وبکمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران حضور دارد، فیلمی که به تأثیر یک

سنت قدیمی در کشورهای افغانستان و پاکستان بر دختران می پردازد. براساس این سنت، خانواده هایی که چند دختر دارند، برتن یکی از دخترانشان لباس پسرانه می پوشانند تا فرزند بعدی شان پسر شود، البته دختری که دیگر این سنت می شود، بعد از رسیدن به سن بلوغ، باید به دنیای زنانه برگردد. فیلم «نرموک» هم زندگی دختر نوجوانی را روایت می کند که به دلیل چندین سال لباس پسرانه پوشیدن، زمانی که می خواهد به دنیای زنانه برگردد، دچار بحران هویت می شود.ذوقی نیا می گوید در یکی از مناطق حاشیه مشهد با سوزه فیلمش روبه رو شده و بعد از آن، شروع به مطالعه و تحقیق درباره این سنت و تبعاتش کرده است. در این بین، کتاب «دختران زیرزمینی کابل» که زندگی چندین دختر پسرپوش در افغانستان را از نظر روان شناسی، فلسفه، و جامعه شناسی بررسی می کند، بسیار به او در نوشتن فیلم نامه «نرموک» کمک کرده است.

این کارگردان که حضور در عرصه فیلم سازی را با شرکت در کلاس های فیلم نامه نویسی در سال ۱۳۹۸ آغاز کرده و تا به امروز در پروژه های مختلفی به عنوان منشی صحنه، دستیار کارگردان و برنامه ریز حضور داشته و با کارگردانان مشهد همکاری کرده است، «نرموک» را دی ماه ۱۴۰۲ اکلید زده و حدود هفت روز دیگر فیلم برداری آن بوده است. ذوق نیا در اولین فیلمش، امیراطهر سهیلی، فیلم ساز شناخته شده شهرستان را، در مقام تهیه کننده کنار خود داشته است. او در این باره می گوید: استاد سهیلی بر تمام مراحل کار نظارت می کردند و من هر زمان به بن بست می رسیدم، از ایشان کمک می گرفتم.

ریحانه موسوی

تئاتر «بیسکویت مادر»، به نویسندگی و کارگردانی امین بشاش، کاری مولودرام و روان شناختی است که این روزها در تماشاخانه شمالیل روی صحنه می رود. این تئاتر، شامگاه شنبه در هفدهمین شب اجرای خود، میزبان اهالی فرهنگ و هنر و اصحاب رسانه بود و امشب به کار خود پایان خواهد داد. نشست نقد و بررسی این تئاتر با حضور کارگردان و طراح و آهنگ ساز اثر و همچنین سیدمحمدمداح حسینی، استاد دانشگاه و احسان روحی کارگردان، بازیگر و منتقد تئاتر، برگزار شد.

- طرح یک مسئله با زبان هنر

امین بشاش، دانشجوی رشته سینما که اولین تجربه خود را در قامت کارگردان پشت سرمی گذارد، در ابتدای این نشست بیان کرد: من در این اثر سعی کردم سؤالات، مسائل و دغدغه هایی را که در ذهن خودم و افرادی که با آن ها در ارتباط هستم وجود دارد، مطرح کنم تا بینم مخاطب چه جوابی برای آن ها دارد. وی افزود: ویرایش متن این اثر حدود سه ماه به طول انجامید. شکل گیری گروه نیز هفت ماه زمان برد که در طول کار با مشکلاتی نیز روبه رو شدیم. سه نفر از بازیگران، به ساه قبل از اجرا به جمع ما پیوستند و با وجود تمرین های فشرده، بازیگران و عوامل بدون هیچ چشم داشتی با شور و شوق، کار خود را انجام دادند.

- جاذبیت تلفیق موسیقی و نمایش

بهرام ابرارشی، طراح و آهنگ ساز نمایش «بیسکویت مادر»، نیز در ادامه این نشست با بیان اینکه تلفیق موسیقی و نمایش، همیشه برای من جالب بوده است، گفت: من توانستم این کار را با

گزارش روز

ذوقی نیا که برای اولین بار قرار است در جشنواره فیلم کوتاه تهران حضور داشته باشد، این اتفاق را افتخاری بزرگ برای خود می داند. او از جشنواره فیلم کوتاه به عنوان یک دانشگاه یاد می کند و امیدوار است با حضور در نشست های تخصصی، تماشای فیلم های کوتاه مختلف و ارتباط گرفتن با فیلم سازان، قدم رو به جلویی در عرصه فیلم سازی بردارد.

این کارگردان در بخش دیگری از صحبت هایش، مهم ترین چالش خود در روند ساخت «نرموک» را مشکلات مالی می داند و بیان می کند: «فیلم سازی در مشهد بدون حمایت نهاد های مختلف، کار بسیار سختی است. متأسفانه از ایده من هم هیچ ارگانی حمایت نکرد و در نهایت مجبور شدم به صورت کاملا مستقل همه هزینه های فیلم را خودم پرداخت کنم». ذوقی نیا که باور دارد سینمای مشهد به نگاه زنانه نیاز دارد، پیشنهاد می دهد در پیچینگ ها و رویداد های مختلف درمیان داوران و هیئت انتخاب، یک فیلم ساز خانم حضور داشته باشد تا نگاه زنانه در آثار را درک کند. او تأکید می کند: «هر که برای اولین بار مرا می بیند، شاید تصور کند زنی که ازدواج کرده و مادر است، جایی در دنیای سینما ندارد. اما برای من، سینما با همه چالش ها و سختی هایش، همچون گنجینه ای از لحظات ناب و شیرین زندگی است. من درمیان قصه ها و شخصیت های فیلم نامه ها، گویی خودم را دوباره پیدا می کنم؛ جایی که می توانم در جهان خیال و خلاقیت، زندگی کنم. دنیای خلق شخصیت ها و روایت ها، رؤیای بی پایان من است. باور دارم که هر فردی می تواند در این مسیر گام بردارد، چرا که سینما میراث فرد خاصی نیست، بلکه میدانی بی مرز برای همه عاشقانش است».

این کارگردان قصد دارد بعد از پایان جشنواره فیلم کوتاه تهران، «نرموک» را به چند رویداد داخل و خارجی، ارسال و سپس در اواخر سال، پیش تولید اثر جدیدش را شروع کند.

- اثری رزال-فانتزی

مجید صداقت برجی به همراه سارا طالبیان فیلم کوتاه «هلیوس» را کارگردانی کرده اند، فیلمی که چندی پیش، جایزه ویژه هیئت داوران شصت و نهممین دوره جشنواره منطقه ای سینمای جوان «مهروشید» را از آن خود کرد و حالا قرار است در بخش داستانی چهل وبکمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران به نمایش دربیاید. به گفته صداقت، «هلیوس» حول ایده کوتاه سارا طالبیان درباره نجات جان یک انسان توسط یک بادکنک هلیومی، شکل گرفته و بعد از بارها بازنویسی تبدیل به فیلم نامه شده است. صداقت سبک فیلم نامه «هلیوس» را رزال – فانتزی می داند و در این باره توضیح می دهد: فیلم ما شبیه آثار فانتزی مرسوم که یک کاراکتر اصلی فراطبیعی

دارند، نیست. منتهای اتفاقاتی را به تصویر می کشد که فانتزی هستند. درواقع در «هلیوس»، کاراکتر اصلی یک بادکنک است که همسایه ها آن را در راه پله جابه جایی کنند تا به دست قهرمان قصه برسد. به گفته او راه پله در «هلیوس»، معنایی فلسفی دارد و ماریجی را نشان می دهد که می تواند سرنوشت انسان را تغییر دهد. صداقت همچنین به وجودنگاهی مدرن به نقد یزرگرای در لایه های زیرین فیلم نامه اشاره می کند و می گوید: مخاطبانی که تاکنون فیلم را دیده اند، این اندیشه را دریافت کرده اند. او سارا طالبیان را ابتدا اقرار بوده است «هلیوس» را در تهران جلوی دوربین ببرند و حدود چهار، پنج ماه نیز برای تحقق این اتفاق تلاش کردند اما در نهایت به دلیل اینکه امکانات مالی شان با شرایط فیلم سازی در تهران همخوانی نداشت، به مشهد برگشتند و کار را در شهر خودشان تولید کردند.

این فیلم ساز یادآوری می کند: مشهد به لحاظ امکانات سینمایی و نیروی انسانی فعال در این حوزه، فاصله زیادی با تهران دارد، حتی شرایط فیلم سازی در مشهد نسبت به شهرهایی مثل کاشان و اصفهان که به تهران نزدیک ترند، سخت تر است؛ چون در این شهرها فیلم سازان می توانند از نیروها و امکانات پاینخت بهره بگیرند، اتفاقی که برای ما به راحتی امکان پذیر نیست، با این حال ما تلاش کردیم از همه امکاناتی که در مشهد در اختیار داریم، به خوبی استفاده کنیم و خوشبختانه از نتیجه کار هم رضایت داریم.

صداقت به طورکلی شرایط فیلم سازی در مشهد را خوب نمی داند و از مرکزگرایی به عنوان یک معضل مهم یاد می کند و با این حال باور دارد که اگر نگاه سیاست گذاران فرهنگی و هنری به مشهد تغییر کند، این شهر می تواند به یک مرکز سینمایی قوی در شرق کشور تبدیل شود.

او با اشاره به اینکه «هلیوس» از آثار پذیرفته شده در پیچینگ انجمن سینمای جوانان مشهد است، درباره تجربه کارگردانی مشترک در این فیلم نیز بیان می کند: کارگردانی دوفتر به دلیل اختلاف نظرهایی که گاه ایجاد می شود، سختی های خاص خودش را دارد، با این حال ما تقسیم کار کردیم و توانستیم چالش ها را کنار بزنیم.

از صداقت درباره حضور فیلم «هلیوس» در جشنواره فیلم کوتاه تهران می پرسیم که می گوید: جشنواره فیلم کوتاه تهران یکی از جشنواره های ارزشمندی است که در کشورمان برگزار می شود؛ جشنواره ای که فرصت نمایش فیلم ها را فراهم می کند و به ما اجازه می دهد تا همکارانمان تعامل کنیم و به تجربیاتمان بیفزاییم.

او در پایان صحبت هایش از حضور پررنگ فیلم سازان مشهد خراسان رضوی در جشنواره امسال به عنوان اتفاقی مبارک و فرصتی مغتنم یاد می کند، فرصتی که می تواند نگاه مدیران کشور و تهیه کنندگان را به مشهد تغییر دهد.

- روایتی متفاوت از شهید فخری زاده

فیلم «پای پرواز»، به کارگردانی روح... جلالی طلب، در بخش کتاب و سینمای چهل وبکمین جشنواره فیلم کوتاه تهران به نمایش درمی آید؛ اثری که حدود دو سال پیش، فیلم نامه اش در رویداد سینما حماسه به عنوان برگزیده، شناخته و سپس با حمایت باشگاه فیلم رویش ساخته شد. این فیلم درواقع اقتباسی از کتاب «تویی که شناختمت» و روایتی از زندگی دانشمند شهید، محسن فخری زاده است، البته در فیلم، تماشاگر شهید فخری زاده را نمی بیند فقط صدای او را می شنود. جلالی طلب درباره داستان فیلمش توضیح می دهد: یکی از کارهای بزرگ شهید فخری زاده، تلاش برای جلوگیری از خروج نخبه ها از کشور بوده است. در فیلم «پای پرواز» هم به وجهه استادی و شاگردپروری این شهید بزرگوار پرداخته شده و داستان براساس زندگی دانشمند جوانی پیش رفته است که می خواهد به کشوری خارجی برود، ولی یک هفته قبل از سفر، استادش او را با محل تأسیسات هسته ای آشنا می کند.

او که از حضور بازیگران چهره ای چون کاوه خداشناس در فیلمش بهره گرفته است، یادآوری می کند: «پای پرواز» اولین کار داستانی بود که درباره شهید فخری زاده تولید می شد، از این روم تلاش کردم به بهترین نحو مراحل تولید را پیش ببرم و از بازیگرانی بهره بگیرم که هم چهره تر هستند و هم تسلط بیشتری بر روی کارشان دارند تا در نهایت کاری درخور مقام این شهید ساخته شود. جلالی طلب با اشاره به اینکه فیلم «پای پرواز»، از زمستان ۱۴۰۲ در مشهد جلوی دوربین برده است، از فرودگاه شهید هاشمی نژاد و کارخانه نوآوری به عنوان دلوکیشن اصلی فیلمش نام می برد و ادامه می دهد: من از اینکه فیلم در جشنواره فیلم کوتاه تهران پذیرفته شد، بسیار خوشحال هستم؛ البته نه به خاطر اینکه دوست داشته باشم خودم دیده شوم و جایزه بگیرم، بلکه برای اینکه فیلم شهید فخری زاده دیده شود.

او که فیلمش پیش از این در رویداد منطقه ای مهروشید پذیرفته نشده بود، از توجه نداشتن برخی جشنواره ها و داوران به آثاری که به شهدا می پردازند، انتقاد و ابراز امیدواری می کند دیدگاه مدیران درباره این کارها تغییر کند تا در آینده، آثار بیشتری درباره مفاخر علمی و فرهنگی کشور ساخته شود. جلالی طلب در پایان صحبت هایش با گلایه از نحوه اکران فیلم های بخش سینما و کتاب در جشنواره فیلم کوتاه تهران، می گوید: فیلم های این بخش در دو سالن و در دو روز بخش می شود، ولی فیلم های داستانی در چهار روز و در هشت سالن به نمایش درمی آید. با این شرایط فیلم ساز ترجیح می دهد به دنبال ساخت فیلم داستانی براساس تخیل خودش برود. او از همکاری نکردن برخی نویسندگان کتاب ها با فیلم سازها به عنوان مشکل دیگری که در عرصه اقتباس وجود دارد، نام می برد اما امیدوار است در آینده، نویسنده ها با فیلم سازان بیشتر تعامل داشته باشند.

شاعرانه، محاوره ای و... قرار است در چه جاهایی برای کارگردان کاربرد داشته باشد.

- شکل گیری شخصیت در بستر تئاتر

در پایان نیز سیدمحمد مداح حسینی، استاد ادبیات نمایشی دانشگاه اقبال، با بیان اینکه نام نمایش «بیسکویت مادر» برای ما نوعی آشنایی زدایی دارد، بیان کرد: این نام، نشان می دهد با نمایشی روبه رو هستیم که قرار است ما را به مقاطعی ببرد که شخصیتانمان در آن شکل می گیرد. وی نقطه مثبت این اثر را نگاه متفاوت به مراحل سه گانه رشد شخصیت «فرودی» دانست و بیان کرد: کارگردان این نمایش از دریچه رؤیا، واقعیت و کابوس به سه مرحله رشد شخصیت انسان نگاه کرده است. وظیفه هر منتقد این است که تلاش کند آنچه در صحنه تئاتر می بیند، بفهمد. در مرحله بعد نیز به دآوری کیفیت آن بنشیند. کارگردان نمایش جسامتی به خرج داده است تا بتواند حوزه های متفاوتی از زیست ما را که بیشتر در درون ذهن ما است، نشان دهد. مداح حسینی ادامه داد: ما با یک داستان معماگونه روبه رو هستیم که از ابتدا سؤالات زیادی را در ذهنمان ایجاد می کند. از سوی دیگر کارگردان سعی کرده است با رفت و آمد نورها، بازی بازیگران، طراحی حرکات و برهم زدن منطق گفت وگویی آدم ها و... فانتزی ذهن خود را تا حدی به ما منتقل کند، اما به نظر من، نمایش ناکام مانده است. این منتقد، بزرگ ترین ضعف نمایش «بیسکویت مادر» را کلام محور بودن آن دانست و در این باره توضیح داد: به طور معمول بیست دقیقه اول یک نمایش را لحظه های می دانند که باید تکلیف خود را با تماشاگر مشخص کند؛ یعنی مخاطب قرار است چه چیزی ببیند، چگونه ببیند و چه پیش بینی هایی را برای خود طراحی کند تا در طول نمایش به آن پاسخ داده شود.

ایستگاه هنرمندان

ساعدنیک ذات در نشست تخصصی «هوش مصنوعی؛ چشم عکاس»: فقدان اخلاق در هوش مصنوعی، جبران شدنی نیست

نشست «هوش مصنوعی؛ چشم عکاس» با حضور ساعد نیک ذات، عکاس و مدرس مشه‌دی، در حاشیه چهل وبکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، عصر شنبه در پردیس سینمایی ملت تهران برگزار شد.

در این نشست، ساعد نیک ذات به تشریح ابعاد هوش مصنوعی پرداخت و با اشاره به اینکه هوش مصنوعی یک امکان برای کمک به انسان است و خیلی نزدیک به او عمل می کند، بیان کرد: این روزها خیلی از هوش مصنوعی می شنوید که ظاهری سنگین دارد اما چنین نیست و کافی است مقداری به فنون آن مسلط باشید تا بتوانید از آن استفاده کنید.

این عکاس و مدرس دانشگاه، تسلط به زبان کامپیوتر را لازمه بهره‌گیری از هوش مصنوعی دانست و تأکید کرد: برای استفاده درست از هوش مصنوعی باید تسلط بر زبان کامپیوتر را در خودمان تقویت کنیم و به جای تجسم ذهنی، مقداری به ادبیات و نوع زبان کامپیوتر و سیستم های آن اشراف داشته باشیم تا در ادامه، تخیل را تبدیل به واژه، و واژه را به تصویر تبدیل کنیم. وی هوش مصنوعی را یک علم بین رشته ای معرفی کرد و با بیان اینکه هوش مصنوعی در فناوری تغییرات زیادی رقم خواهد زد، گفت: فقدان اخلاق و احساس، از ضعف های هوش مصنوعی است؛ هوش مصنوعی مفهوم را می فهمد اما احساس ندارد و اصلا خالق نیست، بلکه یک جست وجوست که انعکاس آن در تصویر، مهیوت کننده و فوق العاده است.

تماشاخانه

«ملودی های جاودانه»، در صدر فروش تئاتر مشهد

نمایش کم‌دی «ملودی های جاودانه»، به کارگردانی کیوان صباغ، با فروش ۶ میلیارد و ۴۳۷ میلیون و ۶۴۵ هزار ریال، در صدر جدول فروش اینترنتی تئاتر مشهد در هفته گذشته قرار گرفت. تماشاگران مشهدی برای تماشای این نمایش در هفته گذشته، ۳ هزار و ۴۸۱ بلیت خریدند. همچنین تئاترهای «کمپانی فیلم سازی آقای داتان»، به کارگردانی مسعود عقلی، با فروش یک میلیارد و ۸۱۱ میلیون و ۹۷۰ هزار ریال، «بیسکویت مادر»، به کارگردانی امین بشاش، با فروش یک میلیارد و ۱۲۳ میلیون و ۶۵۰ هزار ریال، «خواستگاری»، به کارگردانی حجت اعرابی، با فروش ۷۶۲ میلیون و ۷۰ هزار ریال، فقط خودم»، به کارگردانی محمد جهان پا، با فروش مهدی مؤذنی و داوود محمدی، با فروش ۳۷۹ میلیون و ۹۵۰ هزار ریال و «شراره»، به کارگردان محمد مهدی خاتمی، با فروش ۳۶۲ میلیون و ۵۰ هزار ریال در رتبه های بعدی جدول فروش تئاتر مشهد هستند.

نگارستان

«خوشنویسی کودک»، آموزش با زبان ساده

نمایشگاه گروهی خوشنویسی کودکان و نوجوانان این روزها در نگارخانه فردوسی مشهد برپاست. لیلا فخرزاده، مدرس خط تحریری کودکان و نوجوانان، در حاشیه برگزاری این نمایشگاه درباره اهمیت این رشته برای کودکان و نوجوانان می گوید: خط تحریری برای پایه اول تا ششم بسیار حائز اهمیت است، از همین دلیل من سعی کردم در مدارس این شیوه را به شکل تخصصی و با به کارگیری قواعد جدید به زبان ساده آموزش دهم و از طرفی دانش آموزان نیز بتوانند به راحتی با این شیوه ارتباط برقرار کنند.

وی با اشاره به ارتباط زبان فارسی و خوشنویسی بیان می کند: زبان فارسی و هنر خوشنویسی مکمل یکدیگر هستند. این هنر ارتباط مستقیمی با درس دانش آموزان دارد. دانش آموزانی که از ابتدا با این هنر در ارتباط هستند، در دروسی مثل ادبیات، نگارش و املا بسیار موفق تر عمل می کنند.

چارسوق هنر

تولید سریال «موسی کلیم...۱» در ۵ فصل

به گزارش صبا، این سریال که نسخه آزمایشی آن قرار است در قالب یک فیلم سینمایی، در جشنواره فجر برای مردم و اصحاب فرهنگ و رسانه رونمایی شود، با فناوری پیشرفته (تولید مجازی Virtual Production) تولید خواهد شد.